

'EERVOL HANDELEN SLUIT ELKE VORM VAN GEWELD UIT!
WWW.EERVOL.COM

metro custom publishing

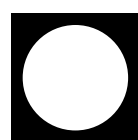
'Aan de goede kant van de eer' is een initiatief van Inspraakorgaan Turken, Samenwerkingsverband van Marokkaanse Nederlanders en Vluchtelingen-Organisaties Nederland – organisaties die intensief werken aan een preventieve aanpak van eerge relateerd geweld. Het streven naar mentaliteitsverandering is daarin leidend, waarbij er nadrukkelijk aandacht is voor weerbaarheid, veiligheid en bescherming van individuen.

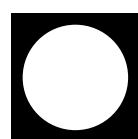
aan de
 goede kant
 van de eer

STELLING

EERGEWELD IS EERLOOS

eens

oneens

"Ik heb veel gevoel voor eer, maar ik hoef geen geweld te gebruiken om dat te laten zien."

Je kunt trots zijn op waar je vandaan komt, maar ook op wie je zelf bent. Dus, inderdaad: iedereen kan een gevoel van eer hebben."

"In christelijk Nederland komt dit ook voor, we moeten gewoon meer met elkaar praten over dit soort dingen."

STELLING

EERGEWELD IS EERLOOS!

○ eens
○ oneens

'EERVOL HANDELEN SLUIT ELKE FORM VAN GEWELD UIT!
WWW.EERVOL.COM

Maarten van Oers (22), Roosendaal:

"Eergeweld is iets van een kleine groep culturele fundamentalisten. Het komt in Nederland nauwelijks voor."

Hila Mohamad (16), Rotterdam:

"Eergeweld is hetzelfde als familiedrama, maar wanneer het om allochtonen gaat, noemen we het ineens anders."

Nick Beekman (20), Nootdorp:

"Dat soort gevoelens en emoties zitten gewoon in de mens. In mijn ogen is elke vorm van geweld sowieso belachelijk en moeten we veel relaxter met elkaar omgaan."

Friso Wiersma (20), Amsterdam:

"In christelijk Nederland komt dit ook voor, we moeten gewoon meer met elkaar praten over dit soort dingen."

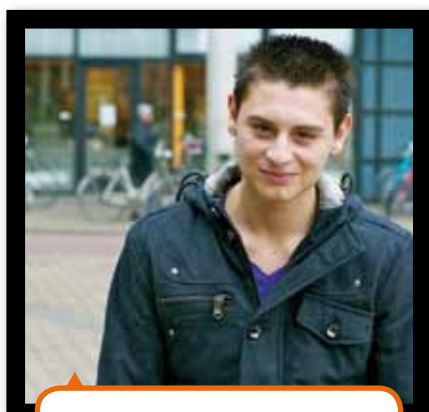
Emine Ates (18), Maassluis:

"Gevoelens van eergeweld zijn persoonsgebonden. Mensen moeten hun persoonlijke overtuigingen niet aan een ander opleggen."

Delano Jares (19), Den Haag:

"Eergeweld moet niet kunnen. Als man, vader of broer mag je gewoon niet gewelddadig zijn naar je eigen familie."

Matthijs Bancken (18), Arnhem:

"Eergeweld, daar hoor je niet veel over. Volgens mij komt het in Nederland nauwelijks voor."

Melanie Leeflang (16), Rotterdam:

"Eergeweld gebeurt achter gesloten deuren. Er moet meer voorlichting worden gegeven vanuit de overheid en we moeten ook beter op elkaar letten."

Mandy de Waardt (19), Capelle aan den IJssel:

"De overheid moet het aanpakken, maar wij mensen zelf ook."

STELLING

IEDEREEN KENT EEN GEVOEL VAN EER

○ eens ○ oneens

Mayim van Diggele (18), Den Haag:

"De een heeft meer eergevoel dan de ander. Ik denk dat een vulnismen vast minder gevoel voor eer heeft dan Beatrix."

Marleen Tendom (14), Bemmelen:

"We zijn allemaal mensen, met dezelfde gevoelens, rechten en plichten."

Timo Ruppert (25), Hoorn:

"Eergevoel, dat is eigenwaarde. Niet spotten met dingen die jij belangrijk vindt. Maar wraak is negatieve energie en daar ga ik niet voor."

Tugba Savaş (17), Rotterdam:

Je kunt trots zijn op waar je vandaan komt, maar ook op wie je zelf bent. Dus, inderdaad: iedereen kan een gevoel van eer hebben."

Elliot Vollebregt (20), Den Haag:

"Onze vrijheid is ons eergevoel. Vrijheid, gelijkheid en je rechten als mens moeten in onze maatschappij voorop staan."

Nuray Uysal Aygan (voorzitter Turkse Vrouwenvereniging Nederland, bestuurslid IOT):

"Natuurlijk kent iedereen een gevoel voor eer. Het feit dat iemands eer gekrenkt is betekent niet dat er psychisch, lichamelijk of seksueel geweld gebruikt mag worden. De een gaat anders om met eer dan de ander. Ook al weten we dat eergeerelateerd geweld in alle landen en culturen voorkomt, het is niet acceptabel. We moeten er allemaal waakzaam voor zijn. Iemand die weet dat er bij zijn/haar burens sprake is van (dreiging tot) eergeerelateerd geweld moet daar melding van maken."

Bazilia Pires (20), Zaanstad:

"Wij allochtonen zijn sneller beledigd, omdat we opkomen voor onze eer. Nederlanders hebben alleen een gevoel voor eer als het gaat om voetbal."

Serdar Tokgöz (20), Den Haag:

"Wij Koerden hebben meer gevoel voor eer, omdat wij in onze geschiedenis meer discriminatie hebben meegemaakt. Dus we zijn gewend om voor onszelf op te komen. Maar eergevoel staat voor sommigen boven het geloof en dat mag niet."

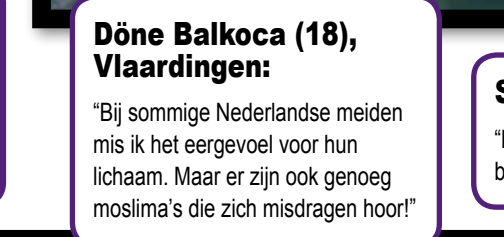

Aron May (18), Enkhuizen:

"Bij allochtonen speelt eergevoel wel een grotere rol, denk ik. Het is een taboe."

Howard Komprou (stand-upcomedian van Surinaamse afkomst):

"Eergevoel lijkt misschien heftiger bij niet-westerse culturen, maar strijd om de mooiste auto of de duurste vakantie komt voort uit dezelfde gevoel."

Döne Balkoca (18), Vlaardingen:

"Bij sommige Nederlandse meiden mis ik het eergevoel voor hun lichaam. Maar er zijn ook genoeg moslima's die zich misdragen hoor!"

Syar Hamraz (21), Zwolle:

"Mijn eergevoel heeft betrekking op mijn familie. Ik zal hen altijd met eerbied behandelen en tegen anderen niets negatiefs over hen zeggen."

COLOFON

'Eervol handelen' is een publicatie van Inpraakorgaan Turken, Samenwerkingsverband van Marokkaanse Nederlanders en Vluchtelingen-Organisaties Nederland. Met dank aan FunX, Hülya Kılıçaslan en iedereen die aan deze publicatie heeft bijgedragen.

Projectmanager Jurgen Kasim, jurgen.kasim@metronieuws.nl, 020-5114018 Productmanager Jessica Gerretsen Vormgeving RedactiePartners MediaGroep, www.redactiepartners.nl

Voor meer informatie over Metro Custom Publishing of als u zelf een idee heeft voor een uitgave kunt u contact opnemen met David Beentjes, 020-5114073 of via david.beentjes@metronieuws.nl

STELLING

MIJN FAMILIE BEPAALT MIJN EER

eens
 oneens

Kris Nijholt (18), Boskoop:

"Ik moet zelf gelukkig worden, ik moet met mezelf en mijn keuzes leven."

Veni Ulti (23), Zaandam:

"Tot op zekere hoogte moet mijn familie achter me staan, maar uiteindelijk moet je zelf kiezen. En als het om dingen als vriendjes gaat, doe ik het gewoon stiekem."

CHECK OOK **STOPDWANG.NL**

Karima Ouchan (Samenwerkingsverband van Marokkaanse Nederlanders):

"Tijdens onze debatten en voorlichtingsbijeenkomsten komt vrije partnerkeus nogal eens naar voren als oorzaak van eergeleeteerd geweld. Hoewel er veel uitzonderingen zijn, genieten jongens vaker dan meisjes alle vrijheid. Jongens worden soms als prinsjes behandeld, meisjes moeten zich maar schikken in het rolpatroon dat eeuwen geleden voor hen is vastgelegd. En als ze dat niet doen, dan zwaait er wat."

Merel Neeleman (17), Wieringen:

"Mijn familie bepaalt mijn keuzes niet, maar ze helpen me wel. En ik ben best braaf, dus er is gelukkig weinig reden tot discussie."

Raziye Sucu (27), Rotterdam:

"Ik maak mijn eigen keuzes. Ik ben geen onderdrukte vrouw omdat ik een hoofddoek draag, ik ben een moderne meid met een hbo-opleiding en heb een sterke, eigen wil."

Funda Aydek (21), Kampen:

"Familie is het allerbelangrijkste. Ze begrijpen niet al m'n keuzes, maar ze steunen me wel onvoorwaardelijk."

Fatma Özgümüş (directeur Vluchtelingen-Organisaties Nederland):

"Een ieder heeft het recht op leven, vrijheid en onschendbaarheid van zijn persoon. Dat zegt Artikel 3 van de Universele Verklaring van de rechten van de mens! En wij zeggen daarbij: er is geen vrijheid zonder gelijkheid. Zolang er geen gelijkheid is tussen jongens en meisjes, mannen en vrouwen, homo's en hetero's kunnen we het niet over vrijheid hebben. Alle vormen van eergeweld zijn een schending van recht op zelfbeschikking van het individu. Daarom bestrijden we dat..."

Mitchell Samuel (23), Amsterdam:

"Neem een kijkje achter gesloten deuren en geef vrouwen de mogelijkheid om hun vrijheid te veroveren."

Ahmet Azdural, directeur Inspraakorgaan Turken

"Eergelateerd geweld is absoluut niet acceptabel. Migrantenorganisaties, politie en vrouwenhulpverlening nemen dan ook hun verantwoordelijkheid op basis van de eigen expertise en bevoegdheden. Die plaatselijke samenwerking is uniek en levert een nieuwe dynamiek op."

Maryam Zarza (Koerdische Vrouwen Vereniging):

"Issues rond zelfbeschikking zijn een wereldwijd probleem en treft mensen die machteloos zijn. We moeten middelen creëren die de mentaliteit van mensen kan veranderen."

Oti Kamal (23), Amsterdam:

"Ja, en ik kan gelukkig praten met mijn ouders. Maar niet over alles."

Rayen Orië (21), Rotterdam:

"Mijn nicht zit in een gedwongen huwelijk, dat vind ik niet oké. Ik mag gelukkig gewoon met een leuke Hollandse jongen thuiskomen. Mijn ouders zijn modern. Maar een Marokkaan, dat gaat te ver."

Kubra Ocak (21), Kampen:

"Familie gaat altijd voor, zij willen het beste voor me."

Wahid Vormoly (20), Den Haag:

"Je mag niet beslissen over anderen, wel adviseren. Mijn familie heeft wel eens meisjes voor me, maar ze dwingen me niet. Het zijn keuzemogelijkheden."

Sevda Akdag (Koerdisch Vrouwen Centrum):

"Ieder mens heeft het recht om zelf te kiezen, dat is een mensenrecht. Als ouder mag je nooit het recht om te beslissen van je kind afnemen!"

STELLING

EERGEWELD KOMT DOOR MANNEN

eens
 oneens

Nick Harmsen (18), Amsterdam:

"Vrouwen zijn vaak de dupe van mannen. Meestal zijn het inderdaad de mannen die zich misdragen, niet de vrouwen."

Kempi (Nederlandse rapper van Antilliaanse afkomst):

"Ik heb in het verleden wel eens dingen met vrouwen gedaan waar ik niet trots op ben. Ik keur het dus niet goed. Ik denk dat het een probleem is van zowel mannen als vrouwen. Wij mannen moeten vrouwen in ieder geval in hun waarde laten."

Ahmet Azdural, directeur Inspraakorgaan Turken:

"Als Turkse vrouwen klagen over onderdrukking door mannen eindigen ze vaak met de verzuchting: maar we voeden ze zelf op. Onze training leert vrouwen zonen en dochters gelijkwaardig op te voeden."

Naoual Aznay (20), Haarlem:

"Er zijn talloze onschuldige vrouwen die vermoord worden. Het is een verzwegen probleem in dit land en de daders moeten harder gestraft worden!"

Daphne Simson (17), Hellevoetsluis:

"Als mannen zich zouden gedragen, zou eergeweld niet nodig zijn. Haal het uit de taboesfeer, dit moet bespreekbaar worden."

Stefan Roskam (17), Vlaardingen:

"Ik vind ook dat meisjes makkelijker naar instanties moeten kunnen stappen dan nu. Die drempel moet lager."

Elise Verschuuren (19), Rotterdam:

"Eergeweld is inderdaad een typisch mannenprobleem! Dat soort geweldplegers moet je gewoon opsluiten."

Karima Ouchan (Samenwerkingsverband van Marokkaanse Nederlanders):

"Er zijn diverse vrouwen en meisjes opgestaan om eergelateerd geweld aan te pakken. Ze hebben de durf om er openlijk over te praten. Ze hebben schuld en schaamte geherdefinieerd. Zij zijn bruggenbouwers van hun tijd. Ze denken in oplossingen met behoud van de relatie met het gezin waar ze vandaan komen. Om een mentaliteitsverandering op gang te brengen. De kracht, verandering en het doorzettingsvermogen vanuit de eigen gemeenschap zijn verbazingwekkend, moedig en bewonderenswaardig. Maar vooral hoopgevend. En daar mogen we best trots op zijn!"

'EERVOL HANDELEN SLUIT ELKE FORM VAN GEWELD UIT'
WWW.EERVOL.COM

Fadime Emik (21), Soest:

"Eergeweldplegers moeten sowieso harder aangepakt worden, man of vrouw. Geef ze levenslang!"

Ofran Badakhshani (Afghaanse Jongerenvereniging Khorasan):

"Mannen moeten zich bewust worden van hun eigen rol. Het debat moet in openheid gevoerd worden, door mannen én vrouwen. Maar om het probleem op te lossen zullen vrouwen een vuist moeten maken, zij moeten vechten voor hun vrijheid."

Brandon dos Santos (21), Delft:

"Als vrouwen te veel bloot laten zien, kan een man inderdaad misleid worden. Maar ik zou een vrouw nooit iets aandoen, dat mag niet."

Darrick Vianen (19), Den Haag:

"Het begint bij de vrouwen zelf, zij kunnen dit probleem oplossen. Een anonieme hulplijn zou goed zijn."

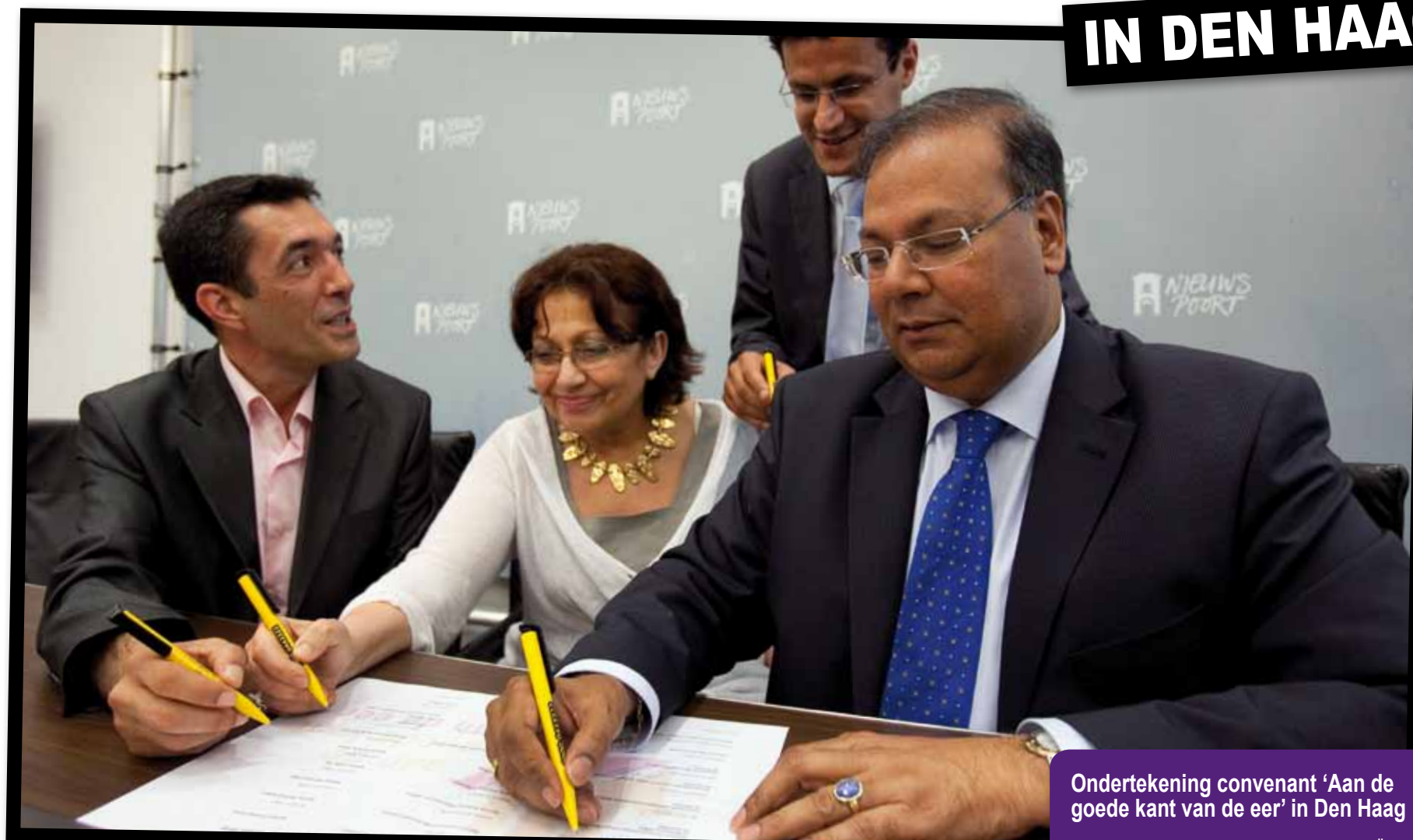

Giovanni Vigelandzoon (35), Amsterdam:

"Als vrouw moet je weglopen bij een man die je bedreigt. Mannen kunnen zich vaak niet goed uitspreken in woorden, dus gaan ze maar slaan."

ONDERTEKENING CONVENANT 'AAN DE GOEDE KANT VAN DE EER'

IN DEN HAAG

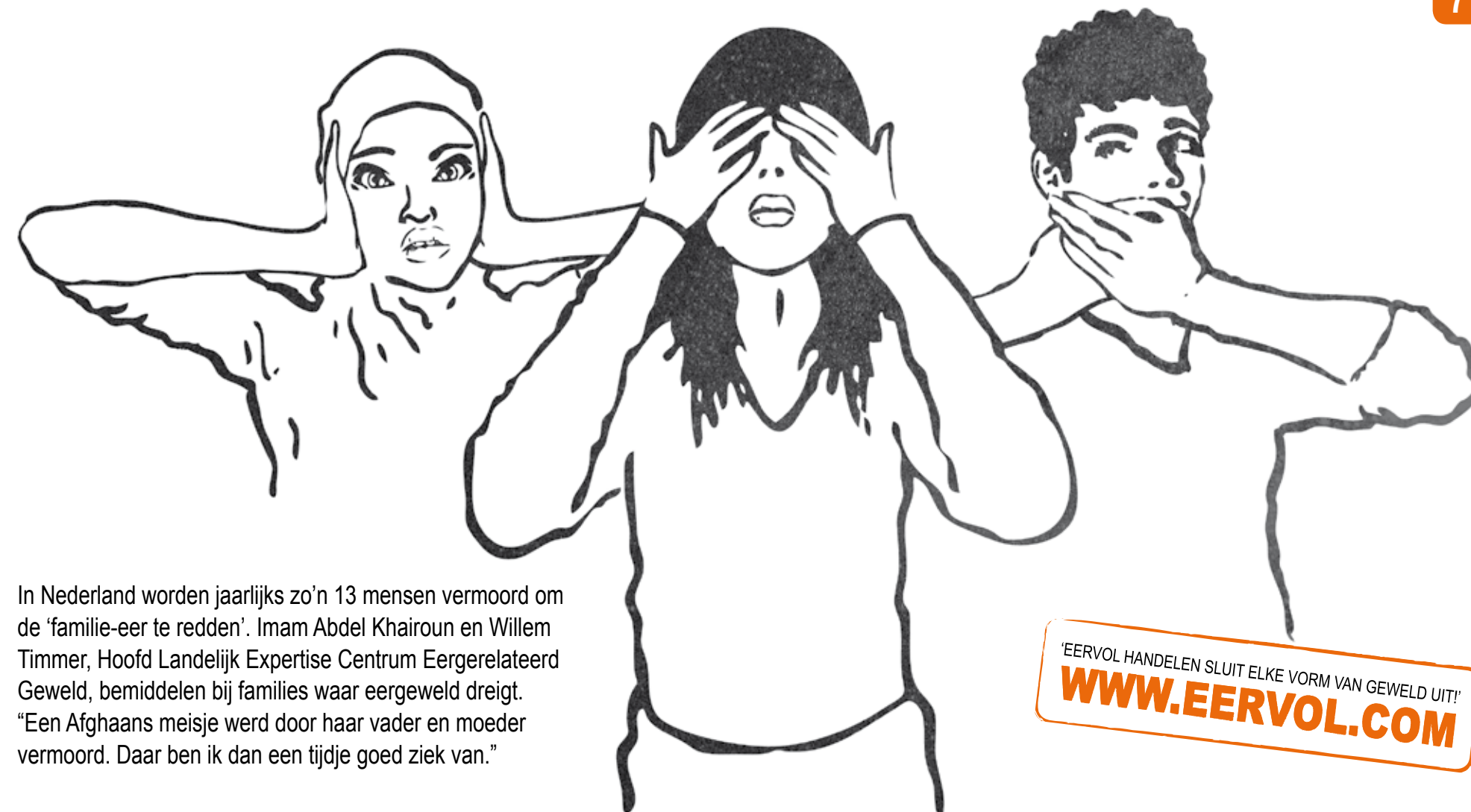
Ondertekening convenant 'Aan de goede kant van de eer' in Den Haag

v.l.n.r.: Aydin Akkaya, voorzitter IOT; Fatma Özgümüş, directeur VON; Farid Azarkan, voorzitter SMN; Ruben Baldewsingh, wethouder Den Haag.

'SAMEN STERK TEGEN EERGERELATEERD GEWELD!'

Vertegenwoordigers van minderhedenorganisaties, gemeente, politie en instellingen na ondertekening van het convenant 'Aan de goede kant van de eer' in Eindhoven.

In Nederland worden jaarlijks zo'n 13 mensen vermoord om de 'familie-eer te redden'. Imam Abdel Khairoun en Willem Timmer, Hoofd Landelijk Expertise Centrum Eergerelateerd Geweld, bemiddelen bij families waar eergeweld dreigt. "Een Afghaans meisje werd door haar vader en moeder vermoord. Daar ben ik dan een tijdje goed ziek van."

WAT DE FAMILIE WIL IS WET

"LIEVER VERSTOTEN DAN DOOD"

we door bemiddeling een geval van eergeweld kunnen voorkomen, waarom zouden we dat dan niet doen? Omdat we hier in Nederland dit soort barbaarse gebruiken niet moeten tolereren? Dat snijdt geen hout. Nederland is multicultureel en deze mensen vallen nou eenmaal terug op dit soort extreme gebruiken. Moeten we dan zeggen zodra een melding over een dreigende eergeweld binnenkomt: 'zo doen wij dat hier in Nederland niet, hoor', en het er maar bij laten zitten? Nee, de politie is er voor iedereen."

Eergeweld werd lange tijd geassocieerd met geweld tegen vrouwen. Enkele jaren geleden startte het politiekorps Haaglanden, afdeling Multi-etnisch politietoetreden, een onderzoek naar eergeweldgeval. In 2009 onderzochten zij 445 mogelijk eergerelateerde zaken uit het hele land, waarvan 13 met dodelijke afloop en 13 pogingen tot moord of doodslag. Van de 13 met dodelijke afloop konden er enkele worden bewezen als eerwraken. Anders dan vaak wordt verondersteld, behoren niet alleen vrouwen tot de slachtoffers, maar ook mannen.

"Mannen zijn dus ook slachtoffer", zegt Willem Timmer, commissaris en hoofd van het Landelijk Expertise Centrum Eergerelateerd Geweld. "Een ander groot vooroordeel: Eergeweld wordt vaak ten onrechte gezien als iets van de islam of van moslims. Maar eergeweld komt ook voor bij christenen uit de Balkan. En wat te denken van Italië en Zuid-Amerika? In het Oude Testament en de thora vind je ook gevallen." De vooraanstaande imam Abdel Wahid Khairoun bevestigt dit: "Eergeweld heeft niets te maken met de islam, maar met stammenculturen. Men leeft in een stam waar familie alles betekent. Wanneer mensen in de stam ervoor zorgen dat de eenheid wordt bedreigd, zullen ze worden uitgeschakeld."

Insiders

De familie houdt het motief bij een eergeweldmoord vaak angstvallig verborgen. Alleen insiders kunnen een geval van eergeweld herkennen. Om eergeweld te voorkomen is discretie en tijdige bemiddeling het allerbelangrijkste. Timmer: "De vuile was mag absoluut niet op straat belanden. Hierdoor zou het alsnog uit de hand kunnen lopen. Na een uitzending over eergeweld in Zweden werd twee maanden later de geïnterviewde vrouw alsnog door haar man vermoord. Een ander voorbeeld: Er is een zakelijk conflict tussen twee man-

nen. De jongere man slaat de oudere man in het openbaar met de vlakke hand in het gezicht. Niet alleen geeft hij de man dus openlijk een 'vrouwenklap', ook roept hij iets richting de moeder van de man. De oude man is vernederd, komt terug met een vuurwapen en schiet de jongen dood. Als een wijkagent na die eerste klap op de hoogte was gebracht, had er nog bemiddeld kunnen worden. Had de jongen in het openbaar zijn excuses kunnen aanbieden, dan was de eer van de oudere man gereed geweest."

Moorden voorkomen

Inmiddels heeft Timmer een uitgebreid netwerk van imams, wijkagenten, buurtwerkers en andere sleutelfiguren die met bemiddeling honderden moorden hebben voorkomen. Imam Khairoun werd regelmatig door Timmer ingesend wanneer hij hoorde van dreigende eergeweld. Khairoun: "Met praten kun je alles oplossen. De dochter van een man uit onze gemeenschap was weggevloden, omdat ze een Nederlands vriendje had. De man bidt op de eerste rij en geeft zelf advies aan mensen in de moskee, maar hij wist niet wat hij aan moest met zijn puberende dochter. Dus had hij gezegd: 'Ik maak je af als je die jongen blijft zien.' Het meisje voelde zich bedreigd en liep weg van huis."

"De vader was doodsbang voor zijn eer. Als zijn dochter met een Nederlandse jongen zou trouwen, zouden zijn kleinkinderen misschien varkensvlees eten bij hun Nederlandse oma! Hij was bang zijn dochter kwijt te raken, omdat ze bijvoorbeeld Nederlandse gewoontes zou overnemen. Want in de stammencultuur is familie het allerbelangrijkste. Maar een Marokkaans meisje kan best met een Nederlandse jongen trouwen, mits hij zich bekeert tot de islam. Dus hebben we ook met de Nederlandse jongen gesproken. Hij wilde zich niet bekeren en het meisje verzoende zich met haar familie."

Voor de meeste meisjes die zich in een dergelijke situatie bevinden, is het niet makkelijk om de banden met de familie te verbreken. Timmer: "Verstoting is soms de oplossing. Dan ben je alleen verstoten, niet dood. Maar veel meisjes kunnen zich een leven zonder familie niet voorstellen. Ons advies om buiten het zicht van je ouders of ex-schoonouders een nieuw leven te beginnen wordt daardoor helaas niet altijd opgevolgd. Meisjes gaan soms in op een verzoeningspoging met de familie en worden alsnog in een hinderlaag gelokt." Timmer verhaalt over een Afghaans meisje dat door haar vader en moeder werd vermoord. "Dat blijft je bij. Of een meisje dat haar oma doodsteekt. Of een man die zijn vrouw verdrinkt. Daar ben ik dan een tijdje goed ziek van."

Onzekerheid

Timmer is van mening dat eergeweld ontstaat doordat sommige allochtonen niet voldoende zijn opgenomen in de Nederlandse samenleving. Uit onzekerheid zoeken zij de oplossingen voor problemen in extreme vormen van hun cultuur. Timmer: "Niemand staat te springen om eergeweld te plegen. Maar druk vanuit de gemeenschap dwingt soms daartoe. Let wel: ik praat het niet goed. Wij vervolgen iedereen die strafbaar is. Een man die zijn vrouw mishandelt en verkracht, pak ik zonder pardon op. Maar als

Nieuw beleid

Het Landelijk Expertisecentrum Eergerelateerd Geweld wordt overspoeld met verzoeken om hulp en informatie door andere korpsen en instanties. Timmer: "Dagelijks komen er veel meldingen binnen, waaruit wij zo'n drie tot vier potentiële eergeweldgevallen filteren. De rest valt onder 'gewoon' geweld. Agenten zijn snel geneigd alle geweld bij allochtonen op een hoop te vegen en te beschouwen als eergerelateerd geweld." Daarom ontwikkelde Timmer een checklist om agenten te sturen in het ondervragen van verdachten. "Want een familie kan er heel modern uitzien, maar er toch conservatieve ideeën op na houden. Of, andersom."

Het kabinet heeft eergerelateerd geweld hoog op de politieke agenda gezet. Hulpverleners en politie zijn beter gaan samenwerken, en voor het Openbaar Ministerie is de culturele achtergrond van het misdrijf geen verzachtende omstandigheid. Volgens Khairoun valt de rol van de moskee hierbij niet uit te vlakken: "Met bemiddeling bereik je veel meer dan alleen met politiek of rechtszaken. Zolang de problemen niet op straat liggen, kun je een heleboel doen met praten. Vaak gebruik ik verzen uit de koran om mensen te laten inzien dat je je kind niet moet slaan of vermoorden, maar juist in de armen moet sluiten bij problemen."

WAT IS EERGERELATEERD GEWELD?

Eergerelateerd geweld is elke vorm van geestelijk of lichamelijk geweld gepleegd vanuit een reactie op (een dreiging van) schending van eer van een man of een vrouw en daarmee van zijn of haar familie, waarvan de buitenwereld op de hoogte is of dreigt te raken. Als deze eer in het geding is, moet deze worden hersteld. Met verstoting, uithuwelijking, grof geweld, of desnoods, met moord.

“EER STAAT VOOR SAAMHORIGHEID, BESCHEIDEN EN BESCHAAFD ZIJN”

Vluchtelingen en migranten hebben het voortouw genomen in de aanpak van eergelateerd geweld. Hoe zetten deze vrouwen zich binnen hun eigen gemeenschap in om eergeweld te helpen voorkomen?

BIJ WELKE INSTANTIES KUN JE TERECHT?

Bij lichamelijk of geestelijk geweld, of dreiging daarmee, is het van groot belang om zo snel mogelijk contact op te nemen met een of meer van onderstaande instanties:

- **Steunpunt Huiselijk Geweld** - Tel. 0900-1262626 - www.shginform.nl
- **Politie in je woonplaats** - Tel. 0900-8844 of neem contact op via de website www.politie.nl

Wil je zelf een actieve rol spelen in het aanpakken van eergelateerd geweld, neem dan contact op met een van de volgende organisaties:

- **Vluchtelingen-Organisaties Nederland** - Tel. 020 - 509 13 75 - www.vluchtelingenorganisaties.nl
- **Inspraakorgaan Turken** - Tel. 030 - 234 36 25 - www.iot.nl
- **Samenwerkingsverband van Marokkaanse Nederlanders** - Tel. 030-236 73 27 - www.smn.nl

Saïda El Hantali traint Marokkaanse vrouwen voor het project 'aan de goede kant van de eer' voor het Samenwerkingsverband van Marokkaanse Nederlanders. El Hantali benadrukt dat eer op zich niet slecht is: "Eer staat ook voor saamhorigheid, bescheidenheid en beschaafd zijn. Wij maken Marokkaanse moeders ervan bewust dat zij hun zonen alles laten doen wat God verboden heeft en hun dochters strak houden."

"Dit is cultureel bepaald, van generatie op generatie doorgegeven. Dat doorbreek je niet makkelijk. Deze genderongelijkheid wordt besproken, maar ook opvoedingsmethoden en zelfreflectie. Verder is de sociale controle in de Marokkaanse gemeenschap heel heftig. Een meisje kan haar eer verliezen als mensen slecht over haar praten. Daarom zeggen wij tegen de moeders dat roddelen niet goed is. Hou je bezig met je eigen gezin en niet met andermans zaken."

Melahat Capoglu is voorzitter van Stichting Nese in Eindhoven en bemiddelt vanaf 1999 bij Turkse eergeweldkwesties. "Eergeweld heeft niets met de islam te maken, maar met stammencultuur. Een vader die zijn dochter liet volgen -hij vermoedde dat ze wat met jongens uitspookte- hield me voor dat hij dit deed vanwege de islam. De kans was groot dat hij haar meenam naar Turkije en haar daar zou achterlaten en uithuwelijken. Ik corrigeerde hem. Dat hij zijn cultuur niet boven zijn geloof mocht plaatsen. Ik zei hem dat Mohammed zijn dochter uit respect niet eens om een glas water vroeg, laat staan dat hij haar zou achterlaten in Turkije als straf. Dat hielp." Maryam Zarza is voorzitter van de Koerdische Vrou-

wenvereniging in Nederland en krijgt per week gemiddeld twee hulpvragen die binnenkomen via een speciale helpdesk: "Dat is anoniem en vertrouwelijk. Vaak verwijzen wij door naar een goede advocaat, een opvanghuis of maatschappelijk werk. Bij de Koerdische gemeenschap spelen ook psychische problemen een grote rol. Mensen zijn gevlucht, hebben oorlogstrauma's en dat maakt ons werk lastiger. We geven ook voorlichting aan mannen. Als je hen er niet bij betreft, verandert het nooit."

Waar de vrouwen het verder over eens zijn, is de ongelijkheid van de maagdelijkheidcultus. Een meisje moet als maagd het huwelijk in, terwijl jongens wel seks voor het huwelijk hebben. Capoglu: "Jongens zeggen dat zij zich kunnen wassen en dan zijn ze schoon. Een meisje kan dit niet. Dat is belachelijk. Meisjes die zijn ontmaagd maken zich daardoor veel zorgen, want verloofdes eisen vaak een onderzoek. Dat is vernederend. Meisjes laten dan een maagden-vliesherstellende operatie doen. Belachelijk. Eer zit niet tussen je benen, maar tussen de oren."

CONVENANTEN AANPAK EERGERELATEERD GEWELD

In verschillende steden hebben gemeenten, instellingen en minderhedenorganisaties een convenant ondertekend waarin de betrokken partijen zich binden aan een gezamenlijke aanpak van eergelateerd geweld. In Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Eindhoven is dat al eerder gebeurd, in Arnhem en Deventer wordt vandaag, 11 november, een convenant ondertekend. In Enschede, Hengelo en Deventer zal dit op 19 januari 2011 gebeuren. Meer informatie hierover vind je op www.eervol.com

'EERVOL HANDELEN SLUIT ELKE FORM VAN GEWELD UIT!'
WWW.EERVOL.COM

ROB (29) HAD EEN VERBODEN RELATIE

Ook mannen worden slachtoffer van eergeweld. Bijvoorbeeld wanneer zij een relatie hebben met een getrouwde vrouw of homoseksueel zijn. Of, zoals Rob, als niet-moslim een relatie met een moslimmeisje aangaan. "Als we niet waren gevlucht, had mijn schoonfamilie haar of mij zeker vermoord."

“ZE WILDE NOCH HAAR FAMILIE, NOCH MIJ OPGEVEN”

"Ik snapte al niet waarom ik haar ouders na negen maanden serieuze verkering nog niet had ontmoet. Totdat mijn vriendin me vertelde dat haar ouders het nooit mochten weten, omdat ze anders ernstig in de problemen zou komen. Ze had het goed voor me verborgen gehouden. Ik heb nooit gedacht: wat vreemd dat ze zo vroeg naar huis moet of dat ze nooit blijft slapen. Ik dacht: ik voer een stevig gesprek met haar vader, van man tot man, en dan zal het wel goed komen."

Maar zover kwam het nooit. Rob (29) en Ashna (23) werden samen op straat gezien. De traditionele Surinaams-Hindoestaanse familie van Ashna stond niet te springen om een blanke schoonzoon. Jongens die niet dezelfde religieuze achtergrond hebben en toch een relatie aangaan met de dochter, worden door familieleden

van het meisje vaak als schande voor de eer van de familie ervaren. Dat moet worden opgelost. Door geweld, verstoting en, in het uiterste geval, moord. De hele familie werd opgetrommeld. "Eerst werd Ashna constant lastig gevallen door nichten en tantes die haar ervan moesten overtuigen mij niet meer te zien. Zij waren gewoon geheersenspoeld. Ik werd bedreigd, Ashna kreeg klappen. Als ze voor mij koos, zou ze geen familie meer hebben, zeiden ze. Dan was ze dood."

Rob en Ashna zagen elkaar noodgedwongen een tijdje niet. "Dat was verschrikkelijk. Maar ze wilde noch haar familie noch mij opgeven. Ik was de liefde van haar leven. Ze stond tussen twee vuren." Haar broers en neven bedreigden Rob constant. "Ik moest het definitief uitmaken, want anders... Maar ik dacht: blaffende honden

bijten niet. Toen ik duidelijk maakte dat ik het niet zou uitmaken en dat Ashna en ik beiden volwassen genoeg waren om zelf te beslissen, sloegen ze me in elkaar."

Rob werd door een ambulance afgevoerd. Hij had een gebroken neus, een gat in zijn hoofd en een ernstige hersenschudding. Hij deed geen aangifte. "Dat zou het alleen maar erger maken. Ik moest ervoor zorgen dat ik haar bij die familie weg kreeg." De twee vluchtten. Eerst naar familie van Rob, later naar een geheimgehouden locatie in een uithoek van Nederland. Om samen een nieuw leven op te bouwen. "We waren op tijd weg. Als we niet waren gevlucht, had mijn schoonfamilie haar of mij vermoord. Dat weet ik zeker."

De namen Rob en Ashna zijn om privacy-redenen gefingeerd.